

Vnímanie volieb na úrovni miestnej samosprávy z pohľadu obyvateľov obcí okresu Nové Zámky

RNDr. Katarína Vilinová, PhD., RNDr. Gabriela Repaská, PhD., Bc. Andrea Lelkešová

Štruktúra prezentácie

- Úvod
- Základné pojmy verejnej správy
- Charakteristika územia okresu Nové Zámky
- Typizácia obcí okresu Nové Zámky
- Vnímanie volieb na úrovni miestnej samosprávy vo vybraných obciach okresu nové Zámky
- Voľby do orgánov samosprávy obcí na volebné obdobie 2014-2018 v okrese Nové Zámky

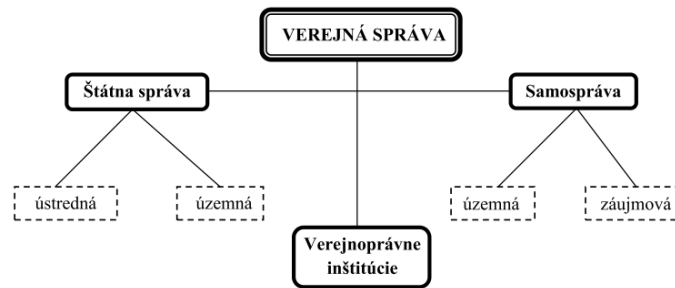
Úvod

- V súčasnej dobe sa komunálnej politike na úrovni miestnej samosprávy venuje zvýšená pozornosť.
- Komunálne voľby sú dôležité, lebo ľudia prostredníctvom volieb majú možnosť priamo zasahovať do diania svojho okolia.
- **Cieľom** je zhodnotiť percepciu výsledkov komunálnych volieb obyvateľmi vybraných obcí okresu Nové Zámky.

Základne pojmy verejnej správy

- **Verejná správa** je charakterizovaná ako spravovanie verejných záležitostí v záujme verejnosti, ktorá zaručuje výkonnú funkciu štátnej moci pomocou štátnych aj neštátnych inštitúcií. Objektom verejnej správy je občan so svojimi potrebami a taktiež územie, v ktorom žijú (Papcunová a kol., 2011).

Obrázok 1 Štruktúra verejnej správy

- **Samospráva** je nezávislosť a autonómnosť územných celkov a rôznych záujmových združení, ktoré rozhodujú o otázkach miestneho významu samostatne. Má ekonomický, politický a právny rozmer a vykonáva pritom presne vymedzené úlohy správy štátu (Konečný, 2006) .
- Voľby do zastupiteľstiev obcí sú jedným z prvkov moderného demokratického procesu.
- Podľa *Zákona č.346/1990 Zb. z. o voľbách do orgánov samosprávnych obcí* majú právo voliť do orgánov samosprávy obcí obyvatelia Slovenskej republiky, ktorí majú v obci, v mestskej časti trvalý pobyt a najneskôr v deň volieb dovŕšia 18 rokov veku.
- Komunálne voľby sa na Slovensku konajú každé 4 roky. Posledné zrealizované voľby do orgánov samosprávy sa na Slovensku konali 15.11.2014.

Vymedzenie územia okresu Nové Zámky

Poloha:

- južná časť Slovenskej republiky, Nitriansky samosprávny kraj

Rozloha:

- 1 347,1 km²

Počet obyvateľov:

- 142 317 (k 31.12.2014)

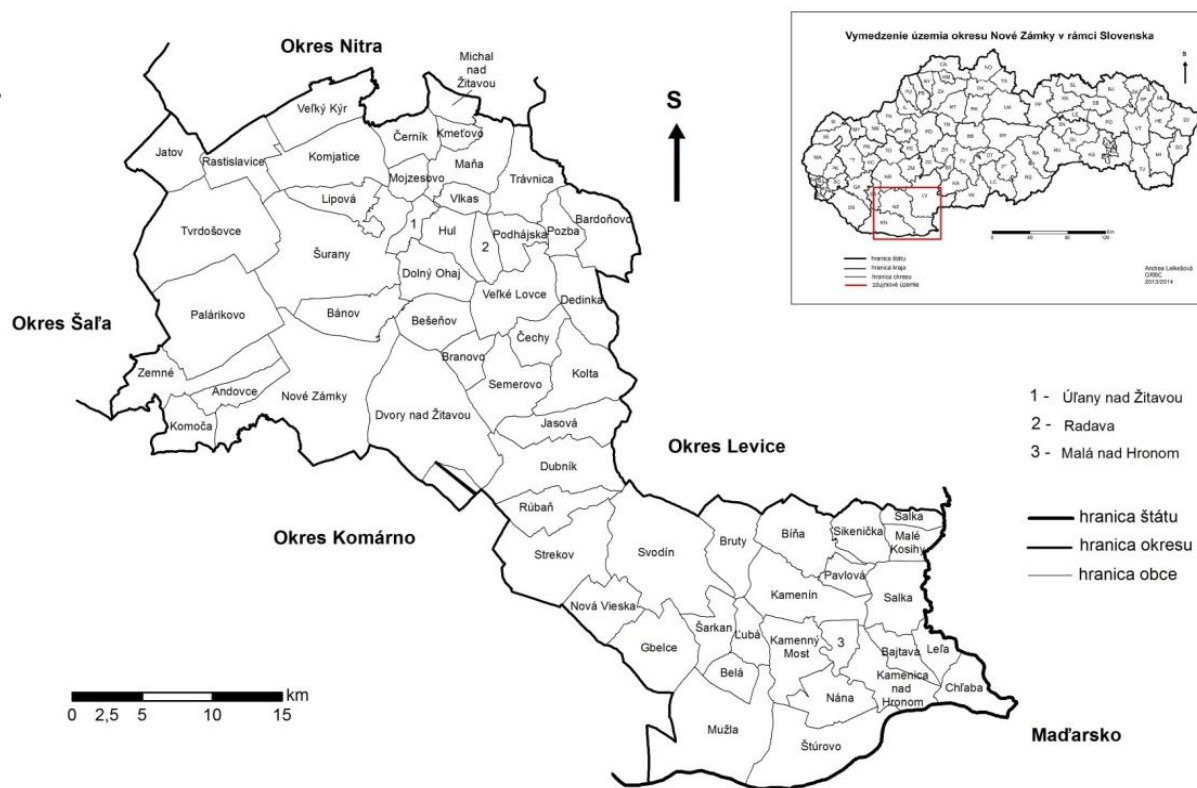
Hustota obyvateľstva:

- 106 obyv./km²

Počet obcí:

- 62 (3 mestá, 59 vidieckych obcí)

Mapa 1 Územné vzťahy okresu Nové Zámky

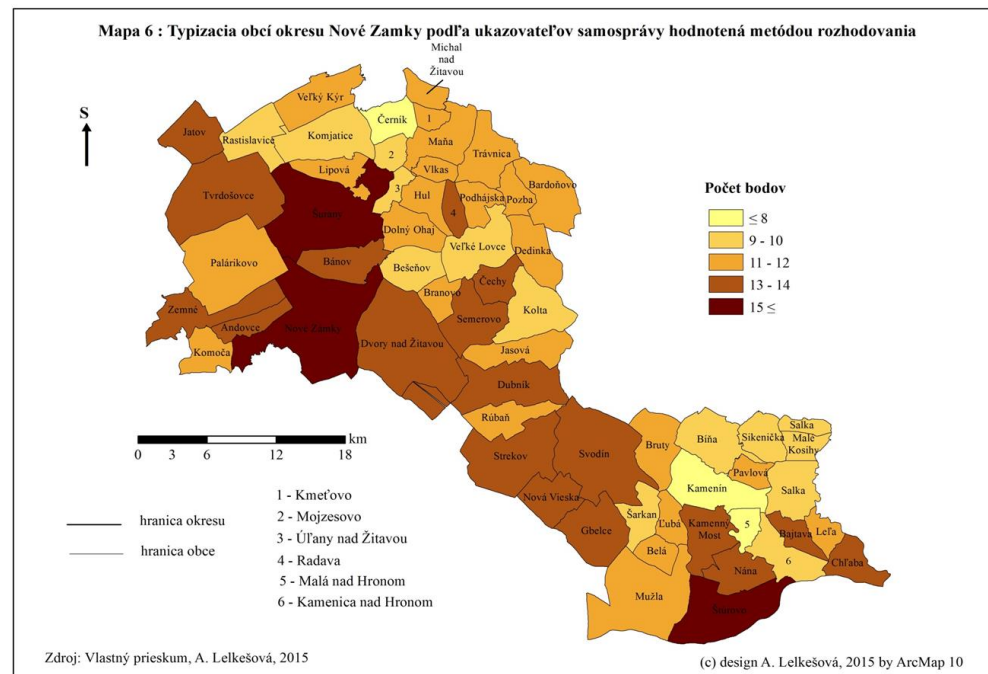

Zdroj : Lelkešová, 2015 - vlastné spracovanie

Typizácia obcí okresu Nové Zámky z aspektu kvality samosprávy hodnotená metódou rozhodovania

- na výber obcí z okresu Nové Zámky, v ktorých sa konal dotazníkový prieskum, sme použili metódu rozhodovania podľa Spišiaka (1997),
- trojhodnotovým systémom rozhodovania sme ohodnotili ukazovatele samosprávy - volebné obdobie starostu, pomer pohlaví poslancov obecného zastupiteľstva, počet zasadnutí obecného zastupiteľstva v roku 2014, počet komisií, spôsob informovanosti v obciach a počet realizovaných projektov v obci v období 2010-2014 (hodnotené bodmi 1 až 3),
- najvyšší počet bodov vyjadruje najlepší výsledok z pohľadu hodnotenia kvality samosprávy obce (obr. 1).

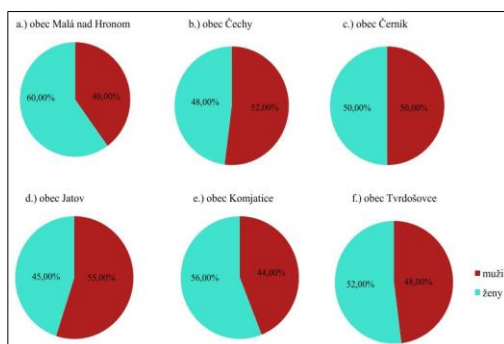
Mapa 2 Obce okresu Nové Zámky podľa ukazovateľov samosprávy hodnotená metódou rozhodovania

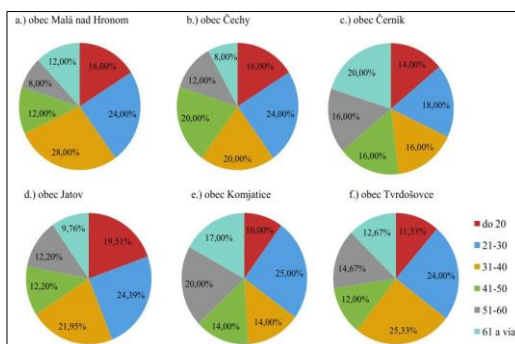
Vnímanie volieb na úrovni miestnej samosprávy vo vybraných obciach okresu nové Zámky

- komunálna politika a problematika volebného správania v komunálnych voľbách je v slovenskej spoločnosti na lokálnej úrovni zatiaľ pomerne málo prebádaná,
- názory obyvateľov na túto problematiku sú z pohľadu reflexie dôležité najmä pre novozvolených zástupcov do orgánov samosprávy obcí,
- jednou z metód využitelných pri zisťovaní vnímania volieb na úrovni miestnej samosprávy je metóda vnímania (percepčia),
- táto metóda je veľmi dôležitý nástroj, prostredníctvom ktorého možno poznať názory obyvateľov žijúcich v danom území,
- dotazníkový prieskum sme realizovali v šiestich obciach okresu Nové Zámky - Malá nad Hronom, Čechy, Černík, Jatov, Komjatice, Tvrdošovce. Výber obcí bol stanovený metódou rozhodovania.

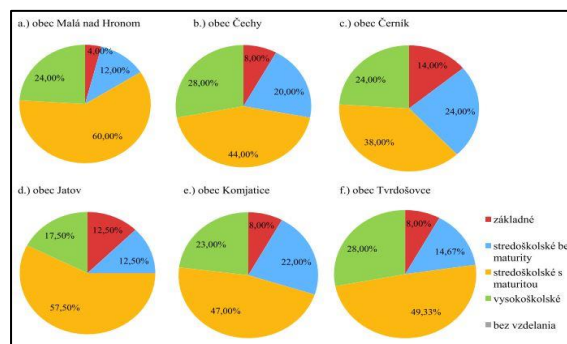
Štruktúra respondentov podľa:
pohlavia

vekových kategórií

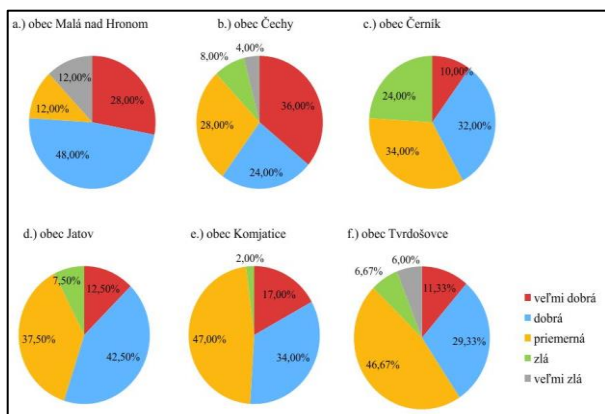
vzdelania

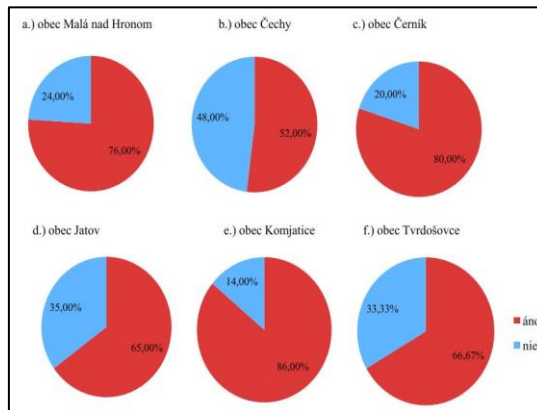
Vnímanie volieb na úrovni miestnej samosprávy vo vybraných obciach okresu nové Zámky

- v druhej časti dotazníka bol náš výskum zameraný na otázky súvisiace s vnímaním volieb a kvalitou samosprávy v záujmovom území,
- vychádzali sme z otázky - Aká bola podľa Vás kvalita samosprávy v obci v období rokov 2010-2014?
- vo všetkých sledovaných obciach prevládal názor, že kvalita samosprávy pre volebné obdobie rokov 2010-2014 bola veľmi dobrá až dobrá.

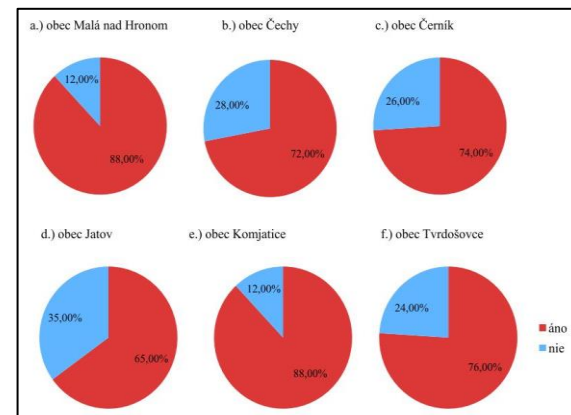
Obr. 5: Aká bola podľa Vás kvalita samosprávy v obciach okresu Nové Zámky v období 2010-2014?

Obr. 6: Zúčastnili ste sa 15.11.2014 volieb do orgánov samosprávy obcí?

Obr. 7: Ste spokojný s obsadením postu starostu v obci za zvolené obdobie 2014-2018?

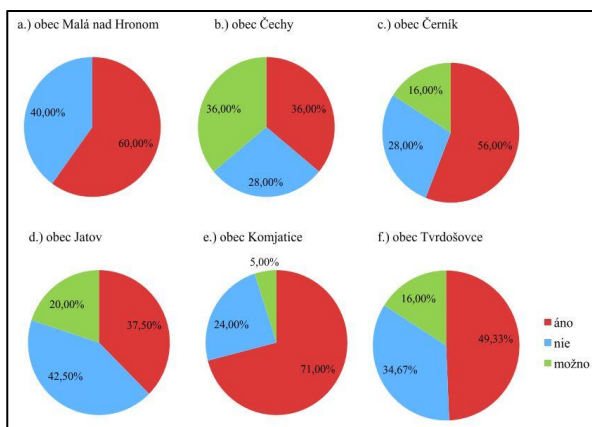

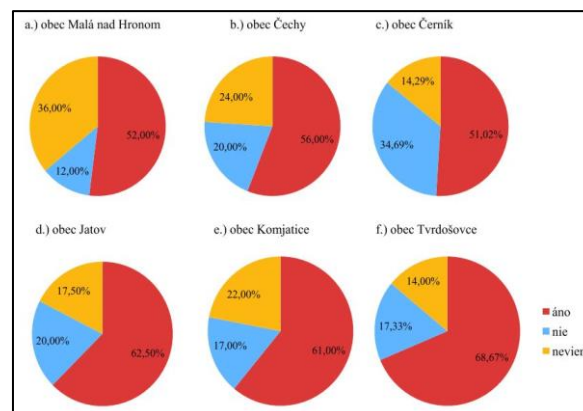
Vnímanie volieb na úrovni miestnej samosprávy vo vybraných obciach okresu nové Zámky

- rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú rozvoj obce, prijímajú orgány obecnej samosprávy,
- jedným z týchto orgánov je aj obecné zastupiteľstvo, ktoré má zo zákona zverenú zodpovednosť za nakladanie s majetkom obce, za rozhodovanie o alokácii a použití finančných zdrojov či schvaľovanie (Gecíková, 2014).
- preto sme v ďalšej otázke pristúpili k hodnoteniu toho, či sú respondenti spokojní so zložením obecného zastupiteľstva.

Obr. 8: Ste spokojný so zložením obecného zastupiteľstva na volebné obdobie 2014-2018?

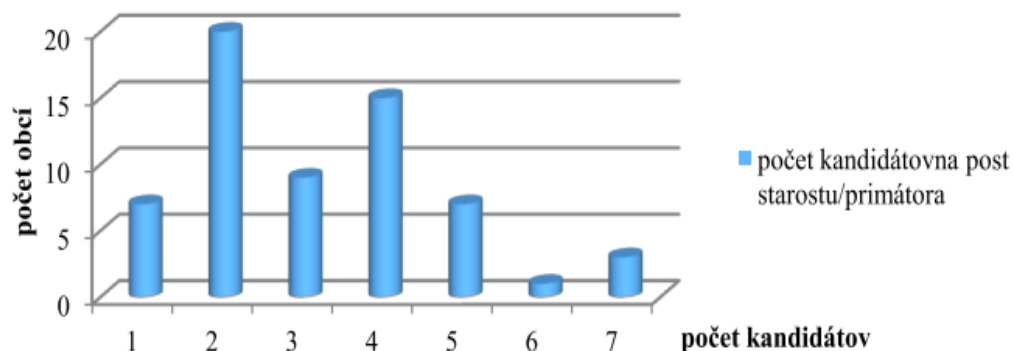

Obr. 9 Očakávate od samosprávy zvolenej na volebné obdobie 2014-2018 väčšiu angažovanosť do riešenia obecných záležitostí ako v minulom volebnom období?

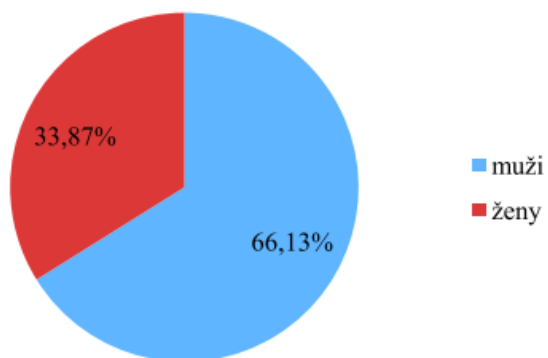

Voľby do orgánov samosprávy obcí na volebné obdobie 2014-2018 v okrese Nové Zámky

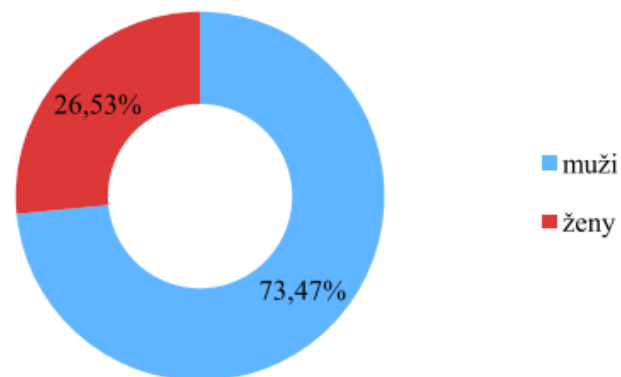
Obrázok 1 Počet kandidátov na post starostu alebo primátora v obciach okresu Nové Zámky v roku 2014

Obrázok 2 Štruktúra zvolených starostov/primátorov podľa pohlavia v okrese Nové Zámky na volebné obdobie 2014 - 2018

Obrázok 3 Štruktúra zvolených poslancov podľa pohlavia v okrese Nové Zámky na volebné obdobie 2014 - 2018

Záver

- výsledky realizovaného výskumu poukázali, že vnímanie volieb na úrovni miestnej samosprávy vo vybraných obciach okresu Nové Zámky vykazujú spoločné črty,
- tento fakt je ovplyvnený viacerými faktormi, ktoré vstupujú do hodnotenia,
- z prieskumu vyplýva, že záujem o komunálne voľby je v anketovaných obciach - Malá nad Hronom, Čechy, Černík, Jatov, Komjatice, Tvrdošovce značne vysoký,
- podobný názor zdieľajú občania aj pri poste starostu či zložení obecného zastupiteľstva,
- nakoľko je spokojnosť respondentov so zložením obecného zastupiteľstva, ako aj pozícia starostu vhodne zvolená, tento výsledok predstavuje rozhodovanie sa voličov pri komunálnych voľbách,
- veľkosť obce v našom anketovom prieskume nebola rozhodujúcim faktorom, pretože záujem o fungovanie samosprávy je v sledovaných obciach dosť značný.

ĎAKUJEM ZA POZORNOST !